

Ленин туул

КСРО-н Саясий Кеңештер Кеңештер Кеңештер, еңбекшілер депутаттарының Облыстық Советінің және КСРО-н Петропавл қалалық комитетінің органы

шығуына
21-ші жыл
№ 245
(6694)
1943 жыл
Сейсенбі
21 декабрь
Бағасы
20 тыйын

ҚАЗАҚСТАН БОЛЬШЕВИКТЕРІНІҢ АБРОЙЛЫ ІСІ

Жылдың көктемінде мал шаруашылығын өркендетуде табыстарға ие болған үшін республикамызға Мемлекеттік Қорғау Комитетінің ауыспалы Қызыл туын тапсырумен байланысты, Қазақстан еңбекшілерінің қуанышты күндері, — Қазақстан большевиктері және олардың бірінші көмекшілері — комсомолецтер, мамаша идеяның: ұлы Сталинге ұлы ақталатындығы туралы, шаруашылығы мен қоғамдық шаруашылығын барған сайын өркендеу ісінде ұлғайтылған міндеттемелер алу туралы, майданға барған сайын еселеп мол көмек беру туралы бүкіл халықтық ант беру дін инициаторлары болды.

Кең байтақ республикамызда халық басыларының — коммунистер — еңбекші шұғырлары зор ықпалмен алқыланып барған бірде-бір жер, бірде-бір колхоз және бірде-бір ауыл болған жоқ.

— Жұмысты бұрынғыдан да жақсы, бұрынғыдан да қажырлы істеуге көсемге ант етейік! Еліміз бен майданға ауылшаруашылық және мал шаруашылық, продуктыларын көп берейік! Данқты Қызыл Армиямызды еңбекте жаңа шабуыл жасау мен қолдайық!

Сталин жолдасқа жазған хатқа қол қоя отырып, ауылшаруашылығында жұмыс істеуші Қазақстанның колхозшылары мен колхозшы әйелдері, коммунистері мен комсомолецтері өздерінің отан мен майдан алдындағы зор борышы — бұл жауап аларда өздеріне толық

реpublicамыздың колхозшылары мен колхозшы әйелдері көктемде, жаздың күні және күзді күні тынбастан еңбек істеді. Колхоз егіс далаларындағы батырлық еңбектің рух берушілері коммунистер мен комсомолецтер болды. Олар, көсемге берілген серттің абройлы екендігін, жау біздің жерімізді таптап жүрген кезде серттен таяуға болмайтындығын, тіпті аз да болса жайбарақаттыққа салыну қарқынмен табысты төмендетуге апарып соғатындығын тынбастан еске салып отырды. Коммунистер мен комсомолецтер колхозшы бұхараға соғыстың қатерлі күндерінде жұмысты қалай істеу керек екендігін сүйікті Сталинге берілген уәделерді орындау үшін қалай күресу керек екендігін үлгісін көрсетті.

Міне сондықтан да Қарағанды облысының партия ұйымдары колхозшылардың саяси және еңбек өрлеулерін бастай білді, олардың барлық қызығишылықтарды жеңуге жұмылдыра білді, міне сондықтан да Қарағанды коммунистері мен комсомолецтері жанқиярлық еңбек істеудің үлгісін көрсетті — Қарағанды колхозшылары өз уәделерін аброймен орындады, астық тапсыру жөнінде мемлекеттің планын уақтылы әрі толық орындады, қоғамдық мал шаруашылығын өркендетудің, 1943 жылдық планын толық орындады. Қызылорда және Гурьев облыстары большевиктерінің сіңірген еңбегі мейлінше зор, өйткені мұнда кол-

хозшылар алынған міндеттемелерді орындау үшін табанды күресті, сөйтіп мал шаруашылығын өркендету және астық тапсыру планын орындау жөніндегі 1943 жылдың мемлекеттік тапсырмаларын толық орындады.

Жоғарғы мақсатқа — қайткен күнде де көсемге берген сертті аброймен орындау мақсатына бағындырылған жарты жылдық қажырлы еңбек, бірсыпыра аудандар мен жүздеген колхоздарды зор табыстарға жеткізді. Қазірдің өзінде бұл аудандар мен колхоздардың колхозшылары мен колхозшы әйелдері, олардың басшылары: біз уәдемізді орындаймыз, көсемге берілген ант біз үшін қасиетті және біз оны аброймен орындаймыз! — деп мақтан ете алады.

— Колхозымыз сентябрь айының өзінде-ақ астық тапсыру жөнінде мемлекетпен толық есеп айырысқан болатын, — дейді Жарма ауданындағы «Организатор» ауылшаруашылық артелінің председатели Белоурилыцев жолдас. Егін соғу жұмысын аяқтап, біз өзіміздің мүмкіншіліктерімізді есепке алдық, сөйтіп, мемлекетке планнан тыс қосымша, тағыда 6.000 пұт астық тапсырдық. Бұдан соң кооперацияға 3.000 пұт астық саптық, ал колхозшыларымыз өздерінің меншікті қорларынан, шабуыл жасаушы Қызыл Армия қорына арнап, 1.200 пұт астық тапсырды. Мал өсірушілеріміз де артта қалған жоқ — олар қоғамдық мал шаруашылығын өркендетудің мемлекеттік планы мен мал шаруашылық продукцияларын тапсырудың планын уақытынан бұрын орындады. Колхоз коммунистері мен комсомолецтері міндеттемелерді орындау жолындағы күрестің әрқашанда алдыңғы қатарында болды.

Міне қатерлі сында отырған күндері отанға адал қызмет етудің үлгісі, міне өз міндеттеріне большевикше, партия жолымен қараудың үлгісі — осы.

Бірақ бүгінгі таңда, жыл аяқталып келе жатқан кезде, өткізілген жылдың қорытындылары үшін көсеміміз бен еліміз алдында есеп беретін уақыт келіп қалған кезде — республикамызда әлі де болса өздеріне жүктелген міндеттерді орындамай отырған колхоздар мен аудандардың бар екендік фактілеріне немқұрайды қарауға болмайды. Бір кезде көптеген уәделер бере салып, артынан сол уәделерін ұмытқан колхоздар мен аудан басшыларына, коммунистер мен комсомолецтерге қатаң айып қоятын уақыт жетті.

Қостанай облысындағы Преснопорьков ауданы аса маңызды мемлекеттік тапсырмаларды орындауда және әсіресе астық тапсыру планын орындауда масқара түрде артта қалды. Көктемде мұнда да Сталин жолдасқа ант берілді, мұнда да колхозшылар мен колхозшы әйелдер өз уәделерін абройлы орындауға берік сенген болатын. Бірақ аудан басшылары — аудандық партия ко-

Сталинге берген ант ақыр аяғына дейін орындалуға тиіс! Міне бүгінгі таңдағы ұран осы. Бұған барлық істі бағындыру керек.

митетінің секретарі Концов жолдас, әрбір ұлғайып келген жағдайларда оның ауданы «ерекше» екенін, көптеген бөпде себептердің тапсырмаларды табысты түрде орындауға мүмкіншілік бермей отырғандығын айтып сылтауратуға тырысты. Бұл — қызығишылықтар мен күресе білмейтін қабілетсіз адамдардың, артық көп істер мен өзін жүктегісі келмейтін адамдардың ісі. Бүгінгі таңда — большевиктік табандылық пен тұрақтылық керек кезде, майданмен теңдесіп, қойылған мақсатқа жету үшін ерлік істер істеу керек уақытта оларға шыдап тұруға болмайды.

1944 жыл келіп қалды. Бұл жылды Сталин жолдасқа берген антты сөзсіз әрі толық орындаумен қарсы алу керек. Бұл Қазақстан большевиктерінің абройлы ісі, бұл республикамыздың колхозшы шаруаларының патриоттық борышы. Егер партия ұйымдары, әрбір село коммунисті мен комсомолеці қалың бұхараға басшылық көрсетіп, оларды қызығишылықтарға қарсы шешуші шабуыл жасауға бастаса, онда қалған күндері әлі де көп жұмыстар істеуге болады.

Сталинге берген ант ақыр аяғына дейін орындалуға тиіс! Міне, бүгінгі таңның ұраны, бұған барлығын толық бағындыру керек.

Партиямыз әрбір колхоз және аудан партия ұйымдарының қабілеті мен қызметін, алынған міндеттемелердің орындалу қорытындылары бойынша сынайды. Бұл республикамыздың партияда бар және партияда жоқ барлық большевиктеріне анаұрлым зор сын және бұл сынға аброймен төтеп беру керек.

Қазір партия ұйымдары көсемге берілген анттың орындалуын тексеруге ойдағыдай дайындала бастаулары керек. Аудандардың басшы қызметкерлерін партия, комсомол ұйымдарымен және колхоз басқармаларымен бірлесе отырып, бұл іске колхоз активтерін кеңінен қатыстырып, алынған міндеттемелерін әрбір пунктін орындауын тексеру үшін колхоздарға жіберу керек. Тек

серіс кезінде барлық міндеттемелердің және ең алдымен астық тапсыру планын аяқтау, мал шаруашылығын өркендетудің 1943 жылдың планын оқыл аяғына дейін орындауды қамтамасыз ететін нақтылы шаралар атап көрсетілуге тиіс.

Тексеріске жіріспестен бұрын колхоздарда партия-комсомол жыйыныстарын өткізу керек. Бұл жыйыныстарда колхозшылардың назарын анттың, әрбір пунктін орындауға, майданға көмекті мейлінше күшейтуге аудару хажет. Алынған міндеттемелердің орындалу қорытындылары туралы колхоз председателинің есепті баяндамасын тыңдау үшін колхозшылардың жалпы жыйынысын өткізу керек. Бұл жыйыныстарда жұмыс учаскелерінің артта қалуына апарып соққан жұмыстағы олқылықтар, олардың себептері әшкерелену керек.

Партия-комсомол жыйыныстарында да және колхоз жыйыныстарында да бет жүзіне қарамастан сын және өзара сын пәрменді өрістетілу хажет. Алынған міндеттемелерді орындау үшін күресте үлгі болмаған коммунистер мен комсомолецтер, өз міндеттеріне жайбарақат қараған адамдар қатаң жауап беруге тиіс.

Қазақстанның, большевиктер бастаған еңбекшілері мен колхозшы шаруалары игілікті іс — жеке сұрын жауды талқандау ісіне аз вклад берген жоқ. Бірақ жеңіс сағатын жақындату үшін, барлық отанымыз үстінде бостандық пен бахыт күні тезірек жарқырау үшін — бұрынғыдан да көп жұмыстар істеу керек, бұрынғыдан да табанды еңбек ету керек, жайбарақаттыққа салынбай, еңбекте жаңа шабуылға шығайық, сөйтіп дамып жатқан көсемімізге былай деп рапорт беру үшін мүмкіншілік алайық!

— Қымбатты Сталин жолдас! Қазақстандықтар Сізге берген уәдесін толық және ақырына дейін орындады!

(«Қазақстан правдасының» 18 декабрьдегі басмакаласы).

10 мың запас бөлшек жасалды

Тракторлар мен ауылшаруашылық машиналарын ремонттауды дер кезінде аяқтауларына МТС-ардың, колхоздар мен совхоздарға көмектесу жөніндегі алматылықтардың шабуылы облысымыздың өнеркәсіп орындарының, жұмысшылары зор ықпалмен қарсы алуда.

Н. заводының жұмысшылар коллективі өздері қамқорлыққа алған МТС совхоздардың ремонтталатын тракторлары үшін запас бөлшектер әзірлеу жөнінде өздеріне ұлғайтылған міндеттемелер алып, оны аброймен орындауда. Олар қазірдің

өзінде 180 цилиндр, 10 түрлі деталь жасады.

Бұл іске заводтың алдыңғы қатарлы жұмысшылары майдандарында жұмыс істеп, статистикалық еңбек үлгісін көрсетуде. Мәселен тоқарлар Орешенко, Чертвереусов және Овчаров жолдасар күн сайын 3—4 норма орындайды.

Сол сияқты, бұл игілікті Н. Б. Шаповалов жолдас парторг болып істейтін заводта да қызу жүргізілуде. Мұнда қазірдің өзінде тракторлар үшін 10 мың запас бөлшектер жасалды.

Т. СЕИТОВ.

Қысқаша Солтүстік Қазақстан облыстық Кеңестің, еңбекшілер депутаттарының Облыстық Советінің және ІК(б)П Петропавл қалалық комитетінің органы

ҚАЗАҚСТАН БОЛЬШЕВИКТЕРІНІҢ АБРОЙЛЫ ІСІ

жылдың көктемінде мал шаруашылығын өркендетуде табыстарға ие болған үшін республикамызға Мемлекеттік Қорғау Комитетінің, ауыспалы Қызыл туын тапсырумен байланысты, Қазақстан еңбекшілерінің қуанышты күндері, — Қазақстан ұлышевиктері және олардың бірінші көмегішілері — комсомолецтер мамаша идеяның: ұлы Сталинге ұлы аңаның ақталатындығы туралы, шаруашылығы мен қоғамдық шаруашылығын барған сайын өркендеу ісінде ұлғайтылған міндеттемелер алу туралы, майданға барған сайын еселеп мол көмек беру туралы бүкіл халықтық ант берудің инициаторлары болды.

Кең байтак республикамызда халык башшыларының — коммунисттер-
Нарыңды шақырулары зор ык-
пелі мен алаңсыздығымен бірде-бір
жер, бірде-бір колхоз және бірде-
бір ауыл болған жоқ.

—Жұмысты бұрынғыдан да жақсы, бұрынғыдан да қақырлы істеуге көсемге ант етейік! Еліміз бен майданға ауылшаруашылық және мал шаруашылық продуктыларын көп берейік! Данқты Қызыл Армиямызды еңбекте жаңа шабуыл жасаумен қолдайық!

Сталин жолдасына жазған хатқа
жол қоя отырып, ауылшаруашылы-
ғында жұмыс істеуші Қазақстанның
жолхозшылары мен колхозшы әйел-
дері, жеммунистері мен комсомол-
дері өздерінің отан мен майдан ал-
дындағы зор борышы—бұл жауал-
арда өздеріне толық

...камыздың, колхозшыла-
ра... колхозшы әйелдері көктем-
де, жазды күні және күзді күні
тынбастан еңбек істеді. Колхоз егі-
далаларындағы батырлық еңбектің
рух берушілері коммунистер мен
комсомолецтер болды. Олар, кө-
семге берілген серттің абройлы
екендігін, жау біздің жерімізді тап-
тап жүрген кезде серттен таяуға
болмайтындығын, тіпті аз да болса
жайбарақаттыққа салыну қарқын
мен табысты төмендетуге апарып
соғатындығын тынбастан еске са-
лып отырды. Коммунистер мен ком-
сомолецтер колхозшы бұхараға со-
ғыстың қатерлі күндерінде жұмыс-
ты қалай істеу керек екендігінің
сүйікті Сталинге берілген уәддерін
орындау үшін қалай күресу керек
екендігінің үлгісін көрсетті.

Міне сондықтан да Қарағанды облысының партия ұйымдары колхозшылардың саяси және еңбек өрлеулерін бастай білді, олардың барлық қиыншылықтарды жеңуге жұмылдыра білді, міне сондықтан да Қарағанды коммунистері мен комсомолецтері жанқиярлық еңбек іструдің үлгісін көрсетті—Қарағанды колхозшылары өз уәделерін аброймен орындады, астық тапсыру жөнінде мемлекет планын уақтылы әрі толық орындады, қоғамдық мал шаруашылығын өркендетудің, 1943 жылдық планын толық орындады. Қызылорда және Гурьев облыстары большевиктерінің сіңірген еңбегі айрықша зор, өйткені мұнда кол-

қозышылар алынған міндеттемелерді орындау үшін табанды күресті, сөйтіп мал шаруашылығын өркендету және астық тапсыру планын орындау жөніндегі 1943 жылдың мемлекеттік тапсырмаларын толық орындады.

Жоғарғы мақсатқа—қайткен күнде де көсемге берген сертті аброй мен орындау мақсатына бағындырылған жартыл жылдық қажырлы еңбек, бірсыпыра аудандар мен жүздеген колхоздарды зор табыстарға жеткізді. Қазіргі өзінде бұл аудандар мен колхоздардың колхозшылары мен колхозшы әйелдері олардың басшылары біз уәдесізді желге жібермейміз, көсемге берілген ант біз үшін қасиетті және біз юны аброймен орындаймыз!—деп мақтан ете алады.

—Колхозымыз сентябрь айының өзінде-ақ астық тапсыру жөнінде мемлекеттен толық есеп айырысқа болатын,—дейді Жарма ауданындағы «Организатор» ауылшаруашылық артелінің председатели Белокрыльцев жолдас. Егін соғу жұмысын аяқтап, біз өзіміздің мүмкіншіліктерімізді есепке алдық, сөйтіп мемлекетке планнан тыс қосымша тағыда 6.000 пұт астық тапсырдық. Бұдан сян кооперацияға 3.000 пұт астық саптық, ал колхозшыларымыз өздерінің меншікті қорларынан шабуыл жасаушы Қызыл Армия қорына арнап, 1.200 пұт астық тапсырды. Мал өсірушілеріміз де арта қалған жоқ—олар қоғамдық мал шаруашылығын өркендетудің, мемлекеттік планы мен мал шаруашылық продукцияларын тапсырудың планын уақытынан бұрын орындады. Колхоз коммунисттері мен кімсімолецтері міндеттемелерді орындау жолындағы күрестің әрқашанда алдыңғы қатарында болды.

Міне қатерлі сында отырған күн дері отанға адал қызмет етудің үлгісі, міне өз міндеттеріне болышевикше, партия жолымен қараудың үлгісі—жасы.

Бірақ бүгінгі таңда, жыл аяқта-
лып келе жатқан кезде, өткізілген
жылдың қорытындылары үшін жо-
серіміз бен өліміз алдында есеп бе-
ретін уақыт келіп қалған кезде —
республикамызда әлі де болса өзде-
ріне жүктелген міндеттерді орында-
май отырған колхоздар мен аудан-
дардың бар екендік фактілеріне
немқұрайды қарауға болмайды. Бір
кезде көптеген уәделер бере са-
лып, артынан сол уәделерін ұмыт-
қан колхоздар мен аудан басшыла-
рына, коммунистер мен комсомол-
терге қапаны айып қоятын уақыт
жетті.

Қостанай облысындағы. Пресно-
порыков ауданы аса маңызды мем-
лекеттік тапсырмаларды орындауд,
және әсіресе астық тапсыру планын
орындауда маскара түрде артқа қа-
лды. Көктемде мұнда да Сталин
жолдасқа ант берілді, мұнда да ко-
хозшылар мен колхозшы әйелдер
өз уәделерін абыройлы орындауға
берік сенген болатын. Бірақ аудан
басшылары—аудандық партия ке-

Сталинге берген ант ақыр
аяғына дейін орындалуға тиіс!
Міне бүгінгі таңдағы ұран осы.
Бұған барлық істі бағындыру
керек.

митетінің секретарі Қонцов жолдас, әрбір ыңғайы келген жағдайларда оның ауданы «ерекше» екенін, көптеген бөнде себептердің тапсырмаларды табысты түрде орындауға мүмкіншілік бермей, отырғандығын айтып сылтаурауға тырысты. Бұл — қыяншылықтар мен күресе білмейтін қабілетсіз адамдардың, артық көп істер мен өзін жүктегісі келмейтін адамдардың ісі. Бүгінгі таңда — болышевиктік табандылық пен тұрақтылық керек кезде, майданмен теңдесіп, қойылған мақсатқа жету үшін ерлік істер істеу керек уақытта оларға шыдап тұруға болмайды.

1944 жыл келіп қалды. Бұл жылды Сталин жолдасқа берген антты сөзсіз әрі толық орындаумен қарсы алу керек. Бұл Қазақстан болышевистерінің абройлы ісі, бұл республикамыздың колхозшы шаруаларының патриоттық борышы. Егер партия ұйымдары, әрбір село коммунисті мен комсомолені қалың бұхараға басшылық көрсетіп, оларды қылмыштылықтарға қарсы шешуші шабуыл жасауға баптаса, онда қалған күндері әлі де көп жұмыстар істеуге болады.

Сталинге берген ант акыр аягына дейін орындалуға тиіс! Міне, бүгінгі таңның ұраны, бұған барлығын толық бағындыру керек.

Партиямыз әрбір қолхоз және аудан партия ұйымдарының қабілеті мен қызметін, алынған міндеттемелердің орындалу қорытындылары бойынша сынайды. Бұл республикамыздың партияда барі және партияда жоқ барлық болышевиктеріне анаұрлым зор сын және бұл сынға аброймен төтеп беру керек.

Қазір партия ұйымдары көсемге берілген анттың, орындалуын тексеруге ойдағыдай дайындала бастаулары керек. Ауқандардың басшы қызметкерлерін партия, комсомол ұйымдарымен және колхоз басқармаларымен бірлесе отырып, бұл іске колхоз активтерін кеңінен қатыстырып, алынған міндеттемелің әрбір пунктін орындалуын тексеру үшін колхоздарға жіберу керек. Тек

10 мың запас бөлшек жасалды

Тракторлар мен ауылдандурушылық машиналарын ремонттауды дер кезінде аяқтауларына МТСтардың, колхоздар мен совхоздарға көмекте су жөніндегі алматылықтардың шадыруын облысымыздың өнеркәсіп орындарының жұмысшылары зор ықпалмен қарсы алуда.

Н. заводшының жұмысшылар коллективі өздері қамқорлыққа алған МТС совхоздардың ремонтталатын тракторлары үшін запас бөлшектер әзірлеу жөнінде өздеріне ұлғайтылған міндеттемелер алып, оны аб-роймен орындауда. Олар қазірдің

серіс кезінде барлық міндеттемелердің және оң алдымен астық тапсыру жоспарын аяқтау, мал шаруашылығын өркендетудің 1943 жылдың жоспарын озық аяғына дейін орындауды қамтамасыз ететін нақтылы шаралар атап көрсетілуге тиіс.

Тексеріске жіріспестен бұрын колхоздарда партия-комсомол жыйыныстарын өткізу керек. Бұл жыйыныстарда колхозшылардың назарын анып, әрбір пунктін орындауға, майданға көмекті мейлінше күшейтуге аудару хажет. Алынған міндеттемелердің орындалу қорытындылары туралы колхоз председателінің есепті баяндамасын тындау үшін колхозшылардың жалпы жыйынысын өткізу керек. Бұл жыйыныстарда жұмыс учаскелерінің артта қалуына апарып соққан жұмыстағы олқылықтар, олардың себептері анықерелену керек.

Партия-комсомол жыйылыстарында да және колхоз жыйылыстарында да бет ашуына қарамастан сын және өзара сын пәрменді өрістетілу қажет. Алынған міндеттемелерді орындау үшін күресте үлгі болмағанды коммунистер мен комсомолдер, өз міндеттеріне жайбарақат қарағанды адамдар қатаң жауап беруге тиіс.

Қазақстанның, большевиктер бас-
таған еңбекшілері мен колхозшы
шаруалары игілікті іс—жөксұрын
жағуды талқандау ісіне аз вклад
берген жоқ. Бірақ кеңіс сағатын
жақылдату үшін, барлық ютанымы
үстінде бостандық пен бахыт күні
тезірек жарқырау үшін—бұрынғы-
дан да көп іжұмыстар істеу керек.
бұрынғыдан да табанды еңбек ету
керек, жайбарақаттыққа салынбай,
еңбекте жаңа шабуылға апығайық,
сөйтіп данышпан көсемімізге былай
деп рапорт беру үшін мүмкіншілік
алайық.

—Қымбатты Сталин жолдас! Қазақстандықтар! Сізге берген уәдесін толық және ақырына дейін орындады!

(«Қазақстан правдасының» 18
декабрьдегі басмақаласы).

өзінде 180 цилиндр, 10 түрлі деталь жасады.

Бул іске заводтын алдыңғы қатарлы жұмысшылары майдандағы ша жұмыс істей, статшовтық еңбек үлгісін көрсетуде. Мәселен тоқарылар Орещенко, Чертвереусов және Овчаров жолдастар күн сайын 3—4 норма орындайды.

Сол сыякты, бул иштіктің де Бөл-
шапов жолдас парторг Бөлым істей-
тін заводта да қызу жүргізілуде.
Мұнда қазірдің өзінде тракторлар
үшін 10 мың запас бөлшектер жа-
салыны.

Г. СЕИТОВ.

Неміс-фашист басқыншылардың Харьков қаласы мен Харьков облысында істеген аюандықтары туралы іс жөнінде АЙЫПТАУ ҚОРЫТЫНДЫСЫ

(Соңы. Басы 244 номерде).

Сондай-ақ, бұл іс бойынша зерттеліп отырған және жоғарыда толық айтылған қылмыстарға немістердің әскери, полиция және жауапкерші ұйымдарының мына төменде аты аталған командирлері мен бастықтарының тікелей қатысқандығы да тағайындалды:

1. СС—«Адольф Гитлер» дивизиясының командирі—обергруппенфюрер Литрих;

2. СС—«ку бастар» дивизиясының командирі, СС әскерлерінің группенфюрері Симон;

3. Харьков СД «зондеркоманды» бастығы, штурмбаннфюрер Ханебиттер;

4. Германияның құпия дала полициясының Харьковтегі тобының бастығы—полиция комиссары Каран;

5. Германияның 6-армиясы штабының жанындағы ГФПның 560-обның бастығы—полиция комиссары Мериц;

6. Германия құпия дала полициясының Харьков қаласындағы обы бастығының орынбасары—полиция секретарі Вульф.

Жоғарыда аты аталған адамдардың, өздерінің қылмысты істеріндегі жауаптылықтары, жүргізілген зертпен толық дәлелденді, сының күшімен бұлардың барлығы ССР Союзының қылмыс заңына сәйкес совет азаматтары жөнінде олардың совет территориясында істеген қылмыстары үшін олар жауапкершілігіне тартылады.

Бұлармен бірге, бұл барлық аюандық, зұлымдықтарға қатысқан бұл іс бойынша айыптаушылар жөнінде жауапқа тартылған, неміс армиясының әскери, полиция, барлау және жазалау органдарының қызметшілері—Рейслав Рейнгарт, Риц-Ганц, Лангхельд Вильгельм және олардың көмекшісі, отанын қорғаушы Буланов Михаил айыпты болып отыр.

Аты аталғандардың нақтылы қылмысты істері төмендегідей:

Рейслав Рейнгарт, Германия құпия дала полициясының Харьков қаласындағы чиновнигі бола отырып, тұтқынға алынған бірсыпыра совет азаматтарының істері жөнінде зерт жүргізген, оларды аюандық азапқа, қорлыққа салып, жауап сұраған және олар туралы шыншыл өтірік айыптау жазған.

Үш тұтқын өздерінің Германияға қарсы істерін мойындады-мыс деп өтірік қорытынды жасалған, сөйтіп бұл қорытындыларға Харьков трактор заводымен Харьков қалалық электр станциясының 25 жұмысшысын қаса-қана бірге тіркеген.

Оның қорытындысы бойынша бұл жұмысшылар тұтқынға алынған және бұдан соң олардың ішінен 15 адам атып өлтірілген, ал 10 адам «жаналғышқа» салынып тұншықтырылған.

Совет азаматтарын «жаналғышқа» әлде неше рет өзі тиеген, сөйтіп 40 шамалы адамды өлтірген.

«Жаналғышты» Харьков трактор заводының территориясындағы жүк түсіретін орынға апарып, тұншықтырылғандардың өліктерін жағуға тікелей қатысқан.

Риц Ганц, Харьков «СС зондеркомандасының» жанындағы СС ротта командирінің орынбасары болып, бейбіт совет азаматтарын азаптап, атуға қатысқан.

1943 жылдың июнь айында Харьковтың жанындағы Подворжи деревнясының ауданында ешбір жазықсыз совет адамдарын жаппай атуға қатысқан.

«СД зондеркомандасының» тұтқынға алған адамдарын тергеуге қатысқан.

Оларды, сүмбімен және резинадан жасалған таяқпен ұрып, олардан Германияға қарсы іс жүргізілтіміс деген ойдан шығарған өтірік көрсетімді алған.

Лангхельд Вильгельм, соғыс контрразведкасының офицері болып, соғыс тұтқындары мен бейбіт халықты ату, және оларды аюандық азапқа салу ісіне тікелей қатысқан.

Соғыс тұтқындарын азаптау және өсек айту жолымен тергеген, сөйтіп олардан өтірік көрсетімді алған.

Совет азаматтарына қарсы өтірік іс туғызған, бұл істер бойынша 100 дей адам атылып өлтірілген.

Буланов Михаил, отанын сатып, немістердің жағына шығып кеткен, сөйтіп гестапо Харьков бөліміне шофер болып қызметке орналасқан.

«Жаналғышқа» салып, совет адамдарын қыруға қатысқан.

Бейбіт совет азаматтарын атуға апарған.

60 адамнан құрылған бір топ балаларды атуға тікелей қатысқан.

Бұл іс бойынша жауапқа тартылған барлық айыптылар, іске келеп айтқанда: Рейслав Р, Риц Г., Лангхельд В. және Буланов М., П., оларға тағылған айып жөнінде өздерін айыптымыз деп санады және өздерінің қылмысты істері жөнінде толық мәлімдеме берді.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде мыналар айыпталады:

Рейслав Рейнгарт, 1907 жылы туған, жері Берлин қаласы, орта дәрежелі білімі бар, Харьков қаласындағы Германия құпия дала полиция-

сының чиновнигі, көмекші полицияның аға ефрейторы.

Риц Ганц, 1919 жылы Мариенверден қаласында туған. (Германия) неміс, жоғарғы дәрежелі білімі бар, 1937 жылдан бері ұлтшыл-социалист партиясына мүше, СС ротасы командирінің орынбасары, СС-тың унтерштурмфюрері.

Лангхельд Вильгельм, 1891 жылы Майнедегі Франкфурт қаласында туған, неміс, 1933 жылдан бері ұлтшыл-социалистік партияға мүше, Герман армиясының соғыс контрразведкасының офицері, герман армиясының капитаны, өйткені:

Неміс армиясының әскери қызметкерлері болып, 1941—1943 жылдары арнаулы жабыдықталған автомашиналар—«жаналғыштарды» қолданып, бейбіт совет азаматтарын жаппай, аюандықпен қыруға тікелей қатысқан, сондай-ақ совет адамдарын жаппай ату, асу, өртеу, оларды тонау ісіне өздері қатысқан, —

яғынғы ССРС Жоғарғы Советі Президиумының 1943 жылғы 19 апрельдегі Указында көрсетілген қылмыстарды істеген.

Буланов Михаил Петрович, 1917 жылы, Қазақ ССР-індегі Жәнібек станициясында туған, орыс, партида жоқ, өйткені:

отанын сатып, немістер жағына өз еркімен шыққан, сөйтіп Германия жазалаушы органдарына қызметке кірген; «жаналғыштарға» салып тұншықтыру арқылы совет адамдарын жаппай қыруға немістермен бірге тікелей қатысқан.

Совет азаматтарын, оның ішінде қарттар мен әйелдерді және балаларды өзі атқан, —

яғынғы ССРС Жоғарғы Советі Президиумының 1943 жылғы 19 апрельдегі Указында көрсетілген қылмыстарды істеген.

СОВЕТ ИНФОРМБЮРОСЫНАН

19 ДЕКАБРЬДЕГІ ҰРЫСТАР МӘЛІМЕТІНЕН

Жақында Армия генералы РАГРАМСКИЙ-Н басқаруындағы 1-ПРИБАЛТИКА майданының әскерлері НЕВЕЛЬДІН оңтүстік жағына орналасқан неміс фашист әскерлеріне қарсы шабуылға шығып, дұшпанның майдан бойына 80 километрлік және түкпірге қарай 30 километрлік күшті бекіністі қорғану алаңын бұзып өтті.

Ұрыстарда генерал-лейтенант ГАЛИЦКИЙДІ, генерал-лейтенант ШВЕЦОВТЫН әскерлері, генерал-лейтенант ОСЛИКОВСКИЙДІН атты әскерлері, танк әскерлерінің генерал-лейтенанты БУТКОВТЫН, танк әскерлерінің генерал-майоры САХНОВЫН танкистері және авиацияның генерал-лейтенанты ПАПИВИНДІН летчиктері көзге түсті:

Әскерлеріміз бес күнгі кескілескен қатты ұрыстарда 500ден аса елді пунктті және олардың ішінде Витебск облысының ЕЗЕРИЩЕ аудан орталығын, СИЛИЩЕ, ВЫРОВА, ШАКУРОВО, КЫРГОВЫ, ОБОЛЬ, ТЕЛЕШЕРО, ОСИНОВКА, ХАЛАМЕРЬЕ, ЛУТНЯ, МЕХОВОЕ, ЗФЗЮЛИНО, БЕСАЯТА, ХВОШНО, ВЕРЕЗНО, БУНАТИНО, ДУБРОВА, ВЫШЕДКИ, МЕДВЕДИ, МАХАЛОВО елді пункттері мен ВЕЗЕРИЩЕ, ГРИБАЧИ, БЫЧИХА темір жол станцияларын алды.

Ұрыстарда немістердің 87, 129 және 211-жау әскер дивизиялары, 20-танк дивизиясы мен бірнеше күзет әскер бөлімдері талқандалды. Немістердің 68 танкі, 164 зеңбірегі, 123 минометі, 586 пулеметі, 760 автомашинасы мен 16 снаряды жойылды. Дұшпан ұрыс даласында 20 мыңдай солдатты мен офицерін өлідей қалдырды.

Әскерлеріміз мынадай олжаны қолға түсірді. 194 зеңбірек, 75 миномет, 735 пулемет, 5000нан аса винтовкалар мен автоматтар, 37 танк, 110 автомашина, өк-дәрі, қару-жарақ, соғыс жабдықтары мен азық-түлік қойылған 24 склад, жүк және соғыс мүлік тиелген 200 ат-арба. Немістердің 2000нан аса солдатты мен офицері қолға түсірілді.

Майданның басқа участкелерінде барлау жүргізілді және артиллерия-миномет атысы болып тұрды.

18 декабрьде әскерлеріміз барлық майдандарда немістердің 19 танкін қыратты, жойды. Әуе ұрыстарында және зенит артиллериясымен дұшпанның 15 самолеті атып түсірілді.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде аты аталған адамдар Соғыс Трибуналымен соттауға жатады.

Айыптау қорытындысы 1943 жылғы 11 декабрьде жасалды.

Айыптау қорытындысын жариялап, оны неміс тіліне аударғаннан кейін, председателдік тұрғышының сұрақтарына жауап отырып, барлық сотталушыға тағылған айыптар жөніндегі айыпты екендіктерін мойындайтындықтарын мә-

Харьков, 15 декабрь. (ТАСС) Бүгін 4—Украина майданының Трибуналы неміс-фашист шығармаларының уақытша оккупациясында Харьков қаласы мен Харьков облысы территориясындағы аюандықтары туралы істі тыңдай бастады.

Адамдарға тыңдалған залда жүздеген еңбекшілер:—жұмысшылар, колхозшылар, интеллигенция, әскерлері, Қызыл Армияның жауыншылары, офицерлері мен генералдары отырды. Бұлардың көпшілігі совет адамдарын неміс-фашистердің жаппай қыру системасы мен зұлымдықтарын өз көздерімен көрген куәлер. Бұлардың кей біреулері гитлершіл зұлымдардың қолынан қаза тапқан өздерінің туыстары мен жақындарынан айырылды, екінші біреулері өздері өлім аузында болып, тек сот арқылы ғана аман қалды. Үшінші біреулерін неміс бұғауы жасына кетпей қартайтты, олардың ден саулықтарын бұзды, мүгедек қылды, үй-күйінен айырды. Олар екі жылғы фашистік оккупация кезінде көп қайғы мен қорлықты басына шірді. Олар бұл қорқынышты жыл бойы күн сайын көңіл-ғатын ойлады.

Бұл сағат келді. Бүгінгі іс үлгілі қанша еңбекшілерін соғысшылардың орындығында көріп отыр. Қылмыстылар совет соты алдында жауап беруде.

Сотта юстицияның генерал-майоры А. Н. Мясников жолдас председателдік құрып отыр, сот мүшелері—юстицияның полковнигі И. А. Харчев жолдас және юстицияның майоры С. С. Запольский жолдас.

Сотталушылардың кім екендіктерін тағайындайтын қысқаша сұрақтан кейін, председателдік құрушы куәлерге сотқа мәлімдемені шын беру туралы олардың жауаптылығын ескертті. Сот председателі сот-медицина эксперттеріне қорытындыларды өздерінің арнаулы білдірулеріне сәйкес беруге олардың міндетті екендіктерін ескертті.

Председатель сотқа қатысушы аударушыларға барлық сұрақтар мен жауаптарды дәлме-дәл аудару туралы олардың жауаптылықтарын ескертті.

Бұдан соң сот айыптау қорытындысын жариялауға кірісті.

Залдағы барлық адамдар мейлінше зер сала тыңдаған айыптау қорытындысының неміс тіліндегі аудармасын бір топ айыпталушы немістер үшін жарияланғаннан кейін, сот айыптыларды тергеуге кірісті.

Жауапты редактордың орынбасары К. ӘЛІМБАЕВ.

ТВ 02143.